

Sygn. akt V CSK 171/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku K. R.
przy uczestnictwie T. S.A. w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 października 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy
z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt II Ca 626/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Powołanie we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.). Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Argumentacja wnioskodawcy powołana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie prowadzi do stwierdzenia, że wystąpiła przesłanka potrzeby wykładni art. 285 § 2 k.c. w zakresie wyjaśnienia, czy dla stwierdzenia zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu konieczne jest istnienie nieruchomości władnącej. Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował stanowisko, że w okresie przed dniem 1 sierpnia 2008 r. (art. 305¹ i n. k.c.) dopuszczalne jest zasiedzenie służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu, w zależności od daty upływu okresu zasiedzenia, bezpośrednio na rzecz Skarbu Państwa albo przedsiębiorcy przesyłowego, nie ma w tym wypadku potrzeby identyfikowania nieruchomości władnącej, a na jej treść składa się uprawnienie do żądania od właściciela nieruchomości, by ograniczył

wykonywanie swego właścicielskiego władztwa na obszarze zajęтым przez urządzenia przesyłowe (uchwały z dnia 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC z 2003 r., nr 11, poz. 142, z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/80, BSN z 2008 r., nr 10, s. 7, z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, BSN z 2013 r., nr 6, s. 5, z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC z 2013 r., nr 12, poz. 139 oraz w postanowieniu z dnia 29 kwietnia 2014 r., nie publ. i orzeczeniach w nim powołanych). Nie budzi też wątpliwości, że pogląd ten został wyrażony w wyniku wykładni art. 285 § 1 i 2 k.c. a nie mocy wstecznej przepisów art. 305¹ – 305⁴ k.c.

Wskazując oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego postanowienia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały kwalifikowany charakter i nie podlegały różnym ocenom. Wbrew jego twierdzeniu, takie uchybienia nie zostały wykazane zarówno w zakresie prawa materialnego, jak i procesowego. Zważywszy na treść motywów Sądu Okręgowego nie można przyjąć, że ocena przesłanek zasiedzenia służebności została dokonana oczywiście wadliwie skoro Sąd ten odniósł się do stanu prawnego obowiązującego zarówno przed, jak i po wejściu w życie kodeksu cywilnego a nie podlegające kontroli Sądu Najwyższego ustalenia faktyczne wskazują na istnienie widocznego urządzenia przesyłowego od 1945 r. Jak wskazuje sam skarżący przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się do nabycia służebności przez zasiedzenie odpowiednio (art. 292 k.c.). Posiadanie samoistne służebności różni się od posiadania określonego w art. 336 k.c., nie musi bowiem pozbawiać właściciela wszystkich elementów faktycznego władztwa nad rzeczą, ale może polegać na takim korzystaniu z nieruchomości przez posiadacza, które narusza prawo własności w inny sposób, aniżeli w sposób pozbawiający właściciela tego władztwa (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2005 r., III CK 685/04 i z dnia 3 lutego 2010 r., II CSK 444/09, nie publ.). Wola posiadania w zakresie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu uzewnętrzniana jest przez posiadacza poprzez posadowienie na gruncie nie stanowiącym jego własności widocznego urządzenia przesyłowego i wykonywanie czynności związanych z korzystaniem z tego urządzenia. Argumenty skarżącego odnoszące się do wydruku danych z elektronicznej ewidencji środków trwałych zostały wywiedzione

w oparciu o stanowisko doktryny dotyczące art. 244 k.p.c., który reguluje postępowanie dowodowe w zakresie dokumentów urzędowych. Kwestionowany wydruk takiego charakteru nie miał, a zgodnie ze stanowiskiem powołanych w skardze przedstawicieli doktryny, do zawartości plików komputerowych należy odpowiednio stosować przepisy o dowodzie z dokumentu. W konsekwencji brak podstaw do przyjęcia, że nastąpiła kwalifikowana postać naruszenia przepisów prawa mająca charakter oczywisty, widoczny *prima facie*.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).